

Opas seurakunnille piispantarkastuksen viestintään

- Tämä viestintäopas antaa vinkkejä piispantarkastuksesta viestimiseen seurakunnan omissa kanavissa ja tiedotteina paikallismedialle.
- Hiippakunnan ja sen seurakuntien kaikkea viestintää ohjaa myös [Kirkon viestintäohjelma](#).

Viestinnän tavoitteet:

- Kertoa piispantarkastuksesta ja vierailusta seurakuntien työntekijöille, luottamushenkilöille, vapaaehtoisille ja seurakuntalaisille mahdollisimman kutsuvasti, jotta em. kohderyhmät kokisivat tapahtumat heille merkityksellisiksi ja haluaisivat niihin myös osallistua.
- Välittää positiivista seurakuntakuvaa.
- Saada media innostumaan julkaisemaan aiheesta materiaalia. Mediaa palvellaan hyvin ja heille tarjotaan aiheita piispantarkastukseen ja vierailuun liittyen.
- Osallistaa koko työyhteisö viestimään aktiivisesti piispantarkastuksesta.

Roolit ja vastuut

- Seurakunnassa viestinnästä vastaa kirkkoherra.
- On hyvä sopia, kuka seurakunnasta on yhteyshenkilö piispantarkastuksen viestintään liittyvissä kysymyksissä.
- On hyvä sopia myös siitä, kenen/keiden tehtävänä on tuottaa sisältöjä seurakunnan verkkosivuille, sosiaalisen median kanaviin ja tiedotteita paikalliselle medialle.

Seurakunnan verkkosivut

- Seurakunnan verkkosivujen valikkoon voi luoda oman sivun piispantarkastusta varten.
- Sivulle voi koota kaiken oleellisen piispantarkastukseen liittyvän materiaalin, joka annetaan julkiseen jakoon. Sivua voi hyödyntää myös esimerkiksi mediayhteyksissä.

Verkkosivun sisältönä ainakin:

- Piispan vierailun julkiset tapahtumat ja aikataulut.
- Faktalaatikko piispantarkastuksesta (ks. seuraava sivu).
- Kun luot omalle seurakunnalle Ajankohtaista-uutisia, pidä piispantarkastuksiin liittyvissä uutisissa mukana tieto, missä on lisätietoa piispantarkastuksista (oman sivun ja/tai hiippakunnan sivujen suora osoite, fb-tapahtuma jne.).
- Hakusana piispantarkastus Lukkari-tapahtumia luotaessa.
- Tapahtumakuvaus olisi hyvä olla mahdollisimman rikas ja siinä voi käyttää visuaalisina tehosteina mm. kuvia ja sitaatteja.
- Jos seurakunnalla on blogi, miettikää, kuka voisi kirjoittaa blogiin piispantarkastuksesta. Samoin jos seurakunnan työntekijät bloggaavat muihin blogeihin, kannattaa tarjota piispantarkastukseen tai vierailuun liittyvää aihetta seurakunnan blogisteille. Blogeissa asiasanaksi piispantarkastus.
- Jos piispantarkastuksen tapahtumia striimataan tai nauhoitetaan / striimataan jonkin kanavan kautta, näistäkin infot piispantarkastussivulle.

Faktalaatikko

- Tampereen hiippakunnan piispantarkastukseen kuuluu:
 - Avaussunnuntai, jolloin piispa osallistuu seurakunnan messuun ja sen jälkeen kirkkokahville. Avoin kaikille.
 - Matkakumppanuuden päivä.
 - Toimintaympäristön tutkiminen.
 - Hallinnon ja talouden tarkastus sekä
 - Piispanvisitaatio eli piispan vierailu seurakunnassa viikonlopun ajan. Messu ja sen jälkeinen kirkkokahvitilaisuus avoin kaikille.
- Piispantarkastus on tulevaisuuteen suuntautuva. Se tukee seurakunnan osallistumista Kristuksen missioon omalla paikkakunnallaan ja osallisuutta kirkon yhteiseen tehtävään. Se myös tukee paikallisten verkostoresurssien löytämistä ja vahvistamista.
- Piispantarkastuksen eri vaiheisiin kutsutaan mukaan seurakunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä, seurakuntalaisia ja verkostokumppaneita kussakin tilanteessa tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Piispantarkastuksen kesto voi vaihdella seurakunnan koosta riippuen. Suosituskesto on kuusi kuukautta avaussunnuntain messusta visitaatioviikonloppuun.

Paikallismedian palveleminen

- Piispantarkastuksesta ja etenkin piispan vierailusta kannattaa tehdä mediatiedotteita, jotka voi julkaista uutisina myös seurakunnan omalla verkkosivulla. Jos seurakunnalla on oma lehti/paikallislehdessä julkaistava liite, kannattaa näitä kanavia hyödyntää mahdollisimman laajasti myös piispantarkastusviestintään.
- Tiedotteessa voidaan myös tarjota taustatietoa ja ehdottaa toimittajalle näkökulmia ja haastateltavia. Seurakuntakohtaisesti voi miettiä, millä kiinnostavalla kärjellä lähestytään mediaa.
- Kannattaa huomioida myös kaikki ns. ilmaistapahtuma -palstat lehdissä ja ilmaisissa kalentereissa avaussunnuntain ja vierailuviikonlopun avoimista tilaisuuksista ilmoittamiseen.

Hyvä tiedote syntyy näistä palikoista:

- Napakka ja kiinnostava otsikko.
- Hyvässä tiedotteessa sisällöllä on uutisarvoa, joka käy ilmi heti tiedotteen alussa. Miettikää siis, mikä juuri tässä kerrottavassa asiassa voisi olla se merkittävä, yllättävä, kiinnostava ja ajankohtainen asia.
- Selkeä kieliasu ja rakenne eli mahdollisimman valmista, julkaisemiskelpoista tekstiä.
- Kiinnostavia sitaatteja esim. kirkkoherralta tai seurakuntalaiselta.
- Visuaalisuus. Kuva tiedotteen liitteenä voi olla ratkaiseva tekijä, kun media pohtii sen julkaisua. Piispan kuvia tiedotteen liitteeksi ja vapaasti julkaistavaksi voit ladata täältä.
- Tiedotteen loppuun on hyvä lisätä yhteystietojen antaja, yleensä kirkkoherra.
- Kattava jakelu eli seurakunnalle kannattaa luoda yhteystietolista paikallisiin medioihin ja päivittää sitä aktiivisesti.
- Tiedotteessa on hyvä olla linkki mahdolliselle piispantarkastuksen sivulle, josta löytyy tarkempaa tietoa.

Ideota viestintään

- Piispan vierailun yleisötapahtumista voi perustaa omat tapahtumat Facebookiin ja jakaa myös tapahtuman seinällä kaiken materiaalin, mitä verkkosivuille tuotetaan.
- Somessa kannattaa käyttää hyviä kuvia, joissa on eläviä tilanteita, eri-ikäisten seurakuntalaisten kohtaamisia ja iloa, mahdollisimman läheltä kuvattuna, ei niinkään ”pönötyskuvia” tai rakennuskuvia ilman ihmisiä.
- Voit jakaa tietoa muihin paikallisiin, aktiivisiin fb -ryhmiin, jos se on tarkoituksenmukaista (esim. kulttuuritapahtumat, lapsiperheiden tapahtumat paikallisten perheiden sivustot jne.).
- Kannattaa seurata piispan vierailuviikonloppuun osallistuvien tahojen (esim. yritykset, järjestöt) viestintää ja jakaa heitä koskevia uutisia.

Ideoita viestintään

- Voit postata piispantarkastuksen ja vierailun avoimista tilaisuuksista, välittää tunnelmia, kertoa uutta tietoa, välittää mielenkiintoisia sitaatteja ja hyviä kuvia.
- Viestinnän myönteinen sävy ja hyvä kieli ovat tärkeitä.
- Jos jaat linkin, mieti myös lyhyt saateteksti, jolla herätät ihmisten kiinnostuksen ja osoitat suhteen seurakunnan viestintään.
- Käytä hashtageja, kun se on tarkoituksenmukaista.
- On hyvä suunnitella ja aikatauluttaa viestintää etukäteen.
- Voit etsiä persoonallisia näkökulmia ja miettiä sellaista sisältöä, josta halutaan tykätä ja jota halutaan jakaa.

Hiippakunnan ja piispan käytössä olevat sometilit, joihin voi viitata ja jotka voi merkitä

Instagram

- [piispamattirepo](#)
- [instatampereenhiippakunta](#)

Facebook

- [Tampereen piispa Matti Repo](#)
- [Tampereen hiippakunta](#)

Muistathan, ettet voi

- jakaa sisäistä tai luottamuksellista tietoa, esim. piispan ja työntekijöiden tapaamisen keskusteluista.
- kuvata lapsia niin, että lapset ovat tunnistettavia, esimerkiksi kouluvierailuilla. Lupaa voi kysyä opettajilta.
- julkaista toisten ottamia kuvia ilman lupaa.

Ennen ja jälkeen piispantarkastuksen

Ennen prosessin aloitusta: Kirkkoherran laatima arvio seurakunnan tilanteesta

- Kirkkoherra ja piispa tapaavat noin kaksi viikkoa ennen vierailu- eli visitaatioviikonloppua. Kirkkoherra laatii ennen tapaamista arvion seurakunnan tilanteesta.
- Arvio voi sisältää toimintaan, talouteen, tiloihin, henkilöresursseihin, yhteistyökumppaneihin, strategiaan, paikkakunnan väestökehitykseen, kunnan tulevaisuuteen, hengelliseen elämään, muiden kirkkojen ja uskontojen läsnäoloon jne. liittyviä näkemyksiä. Tärkeitä ovat myös kirkkoherran omaan viranhoitoonsa, johtamiseensa sekä omaan henkilökohtaiseen hengelliseen tai ammatilliseen tiehensä liittyvät pohdinnat.

Piispantarkastuksen dokumentit ja prosessin aikainen viestintä

- Piispantarkastukselle osoitetut konsultit vastaavat Teams-tiimin kanavan avaamisesta piispantarkastukselle ja lisäävät siihen tarvittavat henkilöt seurakunnasta (sovitut vastuuryhmäläiset) sekä piispan sihteerin.
- Kaikki prosessin myötä syntyvät dokumentit viedään Teamsin kanavan tiedostoihin, jolloin ne ovat kaikkien tarvittavien henkilöiden käytössä. Tiedostoihin ei viedä salassapidettäviä tai yksityisiä aineistoja.

Piispantarkastuksen muistio

- Kirkkoherra, talouspäällikkö, lääninrovasti ja piispa tapaavat palautekeskustelussa joitakin kuukausia vierailuviikonlopun eli visitaation jälkeen. Tässä tapaamisessa käsitellään kirkkoherran ja seurakunnan laatima muistio piispantarkastuksesta.
- Muistiossa arvioidaan piispantarkastuksen tavoitteiden toteutumista. Muistion laativat kirkkoherra, vastuutiimi ja kirkkoneuvosto yhdessä. Miten piispantarkastus onnistui seuraavissa tavoitteissa? Vastaus lyhyesti.
- Millä tavoin piispantarkastus auttoi seurakuntaa osallistumaan Kristuksen missioon ja kirkon yhteiseen tehtävään omalla paikkakunnallaan?
- Miten piispantarkastus tuki paikallisten verkostoresurssien löytämistä ja vahvistumista?
- Miten piispantarkastus onnistui tukemaan seurakunnan työyhteisöä ja luottamushenkilöitä?
- Millä tavoin piispantarkastus suuntautui tulevaisuuteen?
- Tapaamisen jälkeen kirkkoherra toimittaa muistion pdf-muodossa tuomiokapitulin asiantiosoitteeseen (tampere.tuomiokapituli@evl.fi) sähköistä arkistointia varten.

Linkkejä

- [Suomen evankelis-luterilaisen kirkon viestintäohjelma 2023](#)
- [Tampereen hiippakunnan verkkosivut valikosta Tukea työhön ja johtamiseen > Piispantarkastukset](#)
- [Piispa Matti Revon verkkosivut](#)
- [Piispan kuvia vapaaseen käyttöön](#)